Štev. 310. V Trstu, v torek dne 8. decembra 1914. Letnik XXXIX

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24·—
za pol leta . . . . . „ 12·—
za tri mesece . . . . . „ 6·—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5·20
za pol leta . . . . . „ 2·60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . *mm* po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . *mm* po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5·—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilični račun št. 841.652.

Z zapadnega bojišča ni ničesar poročati. - V zapadni Galiciji večji, še neodločeni boji. - Boji v Karpatih se nadaljujejo.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ 7. (Kor.) Uradno se objavlja: Dne 7. decembra opoldne.

Borba za odločitev na ruskem bojišču traja dalje. Avstrijsko-ogrske in nemške čete so odbile v ozemlju jugozapadno od Pjotrkova preko Novega Radomska v severni smeri prodirajoče ruske čete, dočim so nemške čete prisilile sovražnika, da se je umaknil.

V zapadni Galiciji so istotako v teku večji boji. Odločitev še ni padla. V tem ozemlju so vjele naše in nemške čete nadaljnih 1500 Rusov.

V Karpatih se bojuje naprej. Na marsikterih pozicijah je sovražnik umaknil svoje močne sile za gorski greben.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, generalni major.

Ruski častnik o izborni organizaciji našega trena.

DUNAJ 7. (Kor.) Iz vojnega glavnega stana se poroča: Dobro spričevalo, da Rusi sami čutijo našo premoč, ki temelji v tem, da smo bolje organizirani glede trena in našega poizvedovanja, da naša disciplina nadkriljuje njihovo, leži v tem, da je poveljnik četrte ruske armade izdal armadno povelje, ki se je našlo pri nekem vjetem ruskem častniku 207 peh. polka in ki se glasi:

Povelje 539. z dne 31. oktobra (13. novembra) 1914: Kakor poroča iz ujetništva pobegli štabni stotnik I. grenadirske artilerijske brigade Szozegoler, zavlada pri trenu naših sovražnikov vzorni red. Ti oddelki ne potrebujejo nobenega posebnega kritja. Korne poveljnike opozarjam na to in istočasno izražam svoje pomilovanje, da kljub neštevilnim poveljem in naredbam v našem trenu do sedaj ni še nobenega reda. Zapovedujem energične odredbe, da se slednjič uredi tako važna zadeva. General Evert, poveljnik četrte armade.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 7. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 7. decembra.

Z bojišča vzhodno od Mazurskih jezer ni nobenih posebnih vesti.

Na severnem Poljskem smo polagoma v borbi za Lodz vrgli severno, zapadno in jugozapadno od tega mesta se nahajajoče močne ruske sile nazaj in izvojevali popoln uspeh. Lodz je v naši posesti. Rezultatov bitke vsled dolge bojne fronte še ni mogoče pregledati. Ruske izgube so brezdvomno zelo velike.

Ruski poizkusi, da bi prišli iz južnega Poljskega ogroženim četam na severu na pomoč, so bili z napadi avstrijskih in nemških sil jugozapadno od Pjotrkova preprečeni.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z južnega bojišča.

DUNAJ, 7. (Kor.) Z južnega bojišča se poroča uradno:

7. decembra. Vsled zavzetja Belgrada je potrebna sedaj nova grupacija naših čet; o podrobnostih se naravno splošnosti še ne more poročati.

Po zavzetju Belgrada.

ZAGREB, 7. (Kor.) V soboto, ob priliki zavzetja Belgrada, se je vršilo tu veliko slavje. V vseh cerkvah so bile slavnostne službe božje. Vojaške godbe so korakale po mestu, svirajoče patrijotične koračnice.

Danes so imele, glede na zavzetje Belgrada, šole prosto.

Brzojavna čestitka praškega župana dr. Gros-a generalu pl. Frank-u.

PRAGA 6. (Kor.) Župan dr. Gros je dne 3. t. m. naslovil na generala pehote Liborija viteza pl. Frank-a naslednjo brzojavno čestitko: Najvišjemu priznanju in odlikovanju, ki je bilo Vaši ekscelenci podeljeno od Najvišje strani z velikim križcem Leopoldovega reda z vojno dekoracijo, si dovoljujem izreči Vam v imenu zastopstva in celokupnega praškega prebivalstva najodkritosrčnejo čestitko.

Istočasno izrekamo ob priliki zgodovinskega vspeha hrabrih čet Nj. Veličanstva pod Vašim izvrstnimpri znanim vodstvom naše prisrčne čestitke.

Včeraj je general vitez pl. Frank odgovoril brzojavno takole: Ganjen vsled veselega sočustvovanja glede zavzetja Belgrada na dan 66letnice vladanja Nj. Veličanstva, našega preljubljenega cesarja in kralja, prosim Vaše blagorodje kakor tudi zastopstvo in celokupno prebivalstvo kraljevega glavnega mesta, da vsprejme mojo in mojih hrabrih čet prisrčno zahvalo.

Poslaniki tujih držav niso odpotovali iz Niša.

NIŠ, 5. (Kor.) Srbski tiskovni urad označuje iz bolgarskega vira izhajajoče vesti, da nameravajo poslaniki tujih držav zapustiti Niš, kot popolnoma neresnične.

Srbija — Bolgarska.

CARIGRAD, 7. (Kor.) »Tanin« poroča, da je po srbskem porazu angleški poslanik v Sofiji imenom velesil tripleentente oficijelno naznanil bolgarski vladi, da je Srbija pripravljena, odstopiti ves del Macedonije do Vardarja.

List meni, da bo Bolgarska istotako odbila to ponudbo kakor prejšnjo.

Isti list poroča, da je vzbudil korak Srbije na Grškem živahno nezadovoljstvo, ker se Grška boji, da bi bila v slučaju uresničenja srbske ponudbe Bolgarski popolnoma obkoljena.

Z nemško-francoskega bojišča.

BERLIN, 7. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 7. decembra.

Z zapadnega bojišča ni nobenih pomembnih poročil.

Vrhovno armadno vodstvo.

BERLIN, 6. (Uradno.) Wolffova pisarna javlja: V inozemstvu razširjene vesti o umikanju nemških čet na kanalu Yser, so neosnovane.

AMSTERDAM 7. (Kor.) Listi poročajo iz Vlissingena: Včeraj je eksplodirala ob kopališkem obrežju neka pripravljena pomorska mina. Vsled eksplozije je popokalo več šip na hišah. Pri dveh drugih pripravljenih minah so postavljene vojaške straže.

Francosko novačenje brez zdravniškega preiskovanja.

KOELN, 6. (Kor.) List »Kölnische Zeitung« javi iz Zuricha: Iz Pariza javljajo, da se vrši tam novačenje za l. 1915-16 brez zdravniškega preiskovanja.

Francoska letala metala na Freiburg bombe.

PARIZ, 7. (Kor.) Kakor je povzeti iz vladnega poročila, so bila letala, ki so na Freiburg metala bombe, francoska.

Nove angleške vojne ladje.

LONDON, 7. (Kor.) V mornariški listi za mesec december se nahajati med novimi ladjami lahki križarki »Cambrian« in »Wallaroo«, oklopna križarka »Imperieuse« in več torpednih čolnov. Admiralska ladja ene flotilje je dobila ime »Botha«. Oklop za novo oklopnjačo »Royal Oak« je gotov. Ladja bo kmalu opravljala službo.

Anglija — Francija — Švica.

DUNAJ, 7. (Kor.) Na protest, ki ga je izvršil zvezni svet pri angleški in francoski vladi radi preletavanja švicarskega ozemlja od strani angleških letalcev, je podal francoski poslanik izjavo francoskega zunanjega ministrstva, ki konstatira, da je ta slučaj, v kolikor ga je mogoče dokazati, obžalovanja vreden. Dogodek je le posledica nepazljivosti. V ostalem polaga Francija veliko važnost na švicarsko nevtralnost.

Angleška vlada se je opravičila na enak način, vendar pa je pristavila, da želi, da se k temu pristavi, da iz instrukcij, ki so jih dobili njeni letalci, ne nastanejo nobeni splošni sklepi, ker Anglija popolnoma prizna nevtralnost Švice.

Zvezni svet se je zahvalil obema vladama za izjavo in je naznanil angleški vladi, da je že ob priliki mobilizacije odredil vse potrebne odredbe glede nevtralnosti Švice tudi v zraku.

Vojna v kolonijah.

Ustaja Burov udušena.

PRAETORIA, 6. (Kor.) Reuterjeva pisarna javlja: General Botha poroča v neki depeši o koncentriranih operacijah, ki jim je namen, da se posamečni, še preostali oddelki Burov obkolijo in ujamejo. Četudi je megla oteževala te operacije, vendar je ujetih že 550 Burov, ne da bi imele vladne čete pri tem kakhi izgub. — Nadaljnih 200 Burov se je udalo.

Vojna s Turčijo.

Odlikovanje turških princev.

BERLIN, 7. (Kor.) Cesar Viljem je podelil turškim princem Osmanu Fuadu Effendiju, Abduru Rahimu Effendiju in Abdulu Halimu Effendiju red rdečega orla I. reda.

Nova turška zmaga.

DUNAJ, 7. (Kor.) Glavni stan javlja iz Carigrada: Turki so zavzeli perzijsko mesto Sautschbulak.

»Tanin« in govor Salandre.

CARIGRAD, 7. (Kor.) Razpravljajoč o govoru ministrskega predsednika Salandre izjavlja »Tanin«: Z ozirom na to, da je vprašanje supremacije v Sredozemskem morju in ob afrikanskem obrežju in vprašanje ruskega vpliva na Balkanu odločilno za Italijo, bi bilo v interesu Italije, da ostanete Avstrija in Nemčija zmagoviti.

Ogrska magnatska zbornica.

BUDIMPEŠTA 7. (Kor.) Predsednik baron Josika otvori sejo ob 11 predpoldne z naslednjim nagovorom:

Visoka magnatska zbornica! Mislim, da dajem izraza čustvovanju vseh nas, ako spominjam na slavnostne zmage naših hrabrih vojsk, ki ne vzbujajo upravičenega veselja samo v naših državnih mejah, temveč tudi sočustvovanje, ki prihaja do veljave povsod, kjer se uzroki vojne pretresujejo na nepristranski način. Zmagonosna zastava, ki so jo zasadili dne 2. t. m. naši hrabri vojaki v Belgradu, pomenja poleg zmage našega orožja tudi zmago razžaljenega moraličnega svetovnega reda na onem mestu, kjer se je začelo neposredno ruvati proti naši državni visokosti in integriteti.

Visoka zbornica se mi gotovo priključi, ako predlagam, da se moraličnemu zadoščenju glede slavnih vspehov naših na južnem bojišču vojskujočih se čet dà zadoščenje s tem, da se isto stavi v zapisnik.

Ministrski predsednik da ga je obvestil, da je Nj. Veličanstvo udanostno izjavo magnatske zbornice in pa opozoritev na hrabrost vojske vzelo na znanje s zadoščenjem in sporočilo svojo hvalo glede v tem težkem času od magnatske zbornice vedno dokazane udanosti in zvestobe.

Brzojavni odgovor nadvojvode Friderika pravi, da je nadvojvoda vsprejel globoko ginjen od patrijotičnega navdušenja prežete pozdrave magnatske zbornice in da se zanje zahvaljuje prisrčno. Oborožena sila spolnuje v vdani zvestobi svoje dolžnosti in ogrski narod zre v tem tako vzvišeno pokazanem zaupanju in trdni veri na bodočnost moč in vstrajnost, da odbije napade, ki so jih naperili naši sovražniki proti domovini.

Brzojavni odgovor nadvojvode Friderika vzame zbornica z navdušenjem na znanje.

Reševaje dnevni red, se vrše najprej volitve v izselniški senat.

Nato se razpravlja predloge glede eksekutivnega pomožnega postopanja z Avstrijo, glede podaljšanja mandatov voljenih municipalnih uradnikov, glede spopolnitve izjemnega postopanja v slučaju vojne in glede uporabe honveda in črnovojnikov izven deželne meje, nadalje glede vpostavljanja vojne posojilne blagajne in podpor družin pod orožje poklicanih vojakov. Vse te predloge se sprejmejo brez debate.

Sledi razprava glede predloge o provizoričnem zvišanju dohodnine v svrho vojnega preskrbljevanja.

Nato se vsprejme predloga v obče in posamezno in se zaključi seja.

Bilinski v avdijenci.

DUNAJ, 7. (Kor.) Njegovo Veličanstvo cesar je sprejel včeraj skupnega finančnega ministra vit. Bilinskega v enourni avdijenci.

Finančna operacija v Franciji.

BORDEAUX, 6. (Kor.) Uradni list objavlja dekret, ki pooblašča finančnega ministra, da znesek državnih zakladnih listov, ki se imajo izdati, zviša na 1400 milijonov.

Demisija portugalskega kabinetu.

LIZBONA, 7. (Kor.) Ves portugalski kabinet je odstopil. Sestavi se nacijonalni kabinet iz članov vseh strank.

Akcija Italije.

Zagrebški »Hrvat« priobčuje članek, v katerem naglaša uvodoma, kako se je Italija, čim je izbruhnila vojna — čeprav je bila članica trozveze — umaknila na stališče nevtralnosti in sicer oboroženе nevtralnosti. To njeno vedenje se je v svetu različno tolmačilo in bilo je prigovorov in nezaupanja. Ali italijanska publicistika in italijanski državniki so izjavljali, da so za italijansko politiko v prvi vrsti odločilni interesi italijanskega naroda. Razun tega so naglašali, da po duhu in besedi zavezniške pogodbe Italija tudi formalno ni obvezana, da bi v tej vojni priskočila svojima zaveznicama na pomoč z oboroženo roko.

Potem izvaja rečeni list dalje: Ali, čeprav se je Italija proglasila nevtralno, vendar je imela vedno na umu, da je edino organizirana fizična in gospodarska moč zanesljivo jamstvo v zaščito njenih interesov. Zato je Italija — da se zavaruje proti vsaki eventualnosti — takoj v začetku evropskega spopada pozvala pod orožje vso svojo pomorsko in kopneno obrambno silo.

Ta samosvestna sila je imponirala vojujočim se strankam in je obenem izzvala pri njih tekmovanje v prizadevanju, da bi se prikupile Italiji. Ne samo diplomacija vojujočih strank, ampak tudi njihovi intelektualci so uprli vse svoje sile, da bi potom knjig in novinstva vplivali na inteligentne sloje italijanskega naroda in si pridobili njihovo naklonjenost za svojo stvar ter da bi se končno tudi oficijelna Italija postavila na njihovo stran.

Ali Italija si je znala vse do konca meseca novembra ohraniti svojo neodvisnost na vse strani. In to jej je koristilo v moralnem in gospodarskem pogledu. V moralnem v toliko, da so vse vojujoče stranke začele priznavati de facto za objektivnega in nepristranskega sodnika v svojih sporih, v gospodarskem pa v toliko, da je postala v trgovskem prometu — dobavljeljica, seveda ob visokih procentih. Njen izvoz v vojujoče države je poskočil orjaški in s tem nje gospodarska produkcija. Pomislimo le, koliko je Rusija pred vojno obrtnih izdelkov naročala v Nemčiji, na Francoskem, v Angliji, Avstriji in Ameriki. Danes mora vse to nabavljati iz Italije! Istotako je Italija faktično dobila monopol trgovine po Levanti in skoro v vsem turškem cesarstvu. Tak preponderanten položaj je seveda ugajal Italiji ter povzdignil nje narodno samozavest in nje blagostanje. Naravno torej, da je Italija želela, da čim dalje ostane v tem položaju.

Ali med tem se je dogodilo nekaj, kar je Italijo — morda proti njeni volji — maknilo iz tega udobnega miru. Italija je namreč že od leta 1911, od libijske vojne, postala izrazito kolonijalna država, ki ima pod svojo oblastjo v Tripolitaniji in Cirenaiki veliko število muzelmanskega sveta. Četudi je formalno sklenila s Turčijo miroven dogovor, s katerim jej je ta poslednja odstopila svoje pokrajine v severni Afriki, vendar se Italiji še do danes ni posrečilo, da bi te pokrajine faktično okupirala in jih trajno spravila pod svojo oblast. Odpor v notranjem deželе, posebno v Cirenaiki, na meji Egipta, traja še danes, pak si mora Italija osvajati eno po eno tamošnjih oaz. Še poprej, nego je izbruhnila sedanja evropska vojna, je v Italiji vladalo prepričanje, da ta odpor na skrivnem podžiga Turčija po svojih emisarjih ter da so turški častniki tisti, ki so organizirali ustajo in jo vodijo dalje. Poglavar muslimanskih senussijev vodi trajno boj z italijanskimi ekspedicijskimi zbori.

Odkar je Turčija posegla v evropski spor in proglasila sveto vojno, so postali duhovi v Italiji jako občutljivi. Boje se, da bi nastop Turčije mogel delovati na muzelmansko prebivalstvo v severno-afriških italijanskih kolonijah, in so zato takoj začeli s preventivnimi odredbami. Za guvernatorja v Tripolisu in Cirenaiki sta imenovana energična generala Druetti in Ameglio. Na posvetovanjih v Rimu so sklenili, da se za sedaj ekspedicijski zbor za Cirenaiko poviša na 50.000 mož. Ali s tem stvar še ni dovršena.

V Italiji se zavedajo resnosti časov, ki nastopajo. Novo ministrstvo Salandra je imelo v minolem mesecu sejo za sejo, v katerih so z ozirom na zunanji položaj razpravljali izključno vprašanja vojske in mornarice. V seji 13. novembra je podal vojni minister Zupelli cel ekspozé o stanju vojske in o potrebi nje reorganizacije ter o novih denarnih žrtvah, ki jih bo zahtevala ta reorganizacija. H kreditu 350 milijonov, ki ga je imel že njega prednik, je dobil Zupelli še nov kredit 400 milijonov. Pred malo dnevi pa je njegov kolega, minister mornarice Viale-Prela, prišel s podobnimi zahtevami za mornarico. Tudi temu je dovoljen kredit 200 milijonov. Da se ti izdatki pokrijejo, so se nekateri davki povišali, a italijanska javnost je sprejela to brez prigovora. Ves svet je pričakoval z napetostjo, kako nastopi napram tej akciji italijanski parlament. Frenetično odobravanje nastopnega govora Salandre, polnega narodnega ponosa in odločnosti, je dokazal svetu, da so v Italiji tako vlada kakor parlament in javno mnenje složni v mišljenju in čustvovanju ter da hoče italijanski narod imeti vpliva pri končni likvidaciji, ki bo sledila tej vojni.

Sultan Mehmed V.

Sultan Mehmed V., ki je sedaj že nekaj nad pet let na čelu turške države, je prišel na prestol naravnost iz — ječe. Najlepša leta svojega življenja, svoje moške dobe, je moral preživeti v ječi kot državni jetnik za časa vlade svojega brata sultana Abdul Hamida. Živel je samo po milosti svojega brata, čigar sovraštvo do brata je bilo že skoraj blazno in ki je bil tako krut, da bi mu bila tudi že najmanjša možnost, da bi ga mogel zameniti na prestolu njegov brat, dala povod, da bi bil z umorom svojega lastnega brata pomnožil druga svoja nešteta grozodejstva. Tako je minil večji del Mehmedovega življenja v najstrožji osamljenosti v zaporu iste mramornate palače, v kateri živi danes kot vladar, v kateri so prej neprenehoma prežali nanj vohuni lastnega brata. Vsako občevanje z zunanjim svetom mu je bilo onemogočeno; ni smel sprejemati posetov, da, celo nihče ni smel prestopiti praga njegovega stanovanja brez posebnega sultanovega dovoljenja. Tako dovoljenje pa so mogli dobivati edino le najzvestejši in najvdanejši služabniki Abdul Hamidovi, ki so dan in noč z budnim očesom pazili na vsak njegov mig ter zapisovali vsako besedico, ki mu je ušla, v zapisnik, ki so ga potem podlagali njegovemu zlobnemu bratu. Ako je bilo Mehmedu kedaj dopuščeno, da se je smel peljati na izprehod, kar pa se je dogajalo zelo poredkoma, so poslali na vse strani vohune, in gorje onemu človeku, ki bi ga bil pozdravil! Mnogo Turkov je bilo zato poslanih v pregnanstvo. Abdul Hamid je tako ostro pazil na to, da bi njegov brat ne prišel v stik z zunanjim svetom, da Mehmed ni niti sultana videl celih devetnajst let, dasiravno je stanoval v njegovi najbližji bližini. Ali vendar je prišel čas, ko sta se zopet videla.

Ko je bila vzpostavljena turška ustava, so prisilili Abdul Hamida, da je sprejel prestolonaslednika in druge cesarske prince. Po devetnajstih letih je Mehmed zopet prvikrat stal pred svojim bratom, pred svojim jetničarjem. Pri tem sestanku je pokazal sedanji sultan najfinejši takt, s kakršnim se sploh odlikuje v vseh svojih vladarskih činih. Dočim se je Abdul Hamid tresel strahu in razburjenosti, ko se je moral sestati z bratom, kateremu je tako dolgo jemal svobodo, se mu je približal Mehmed s prijaznim smeškom in se je ponašal prav tako, kakor da sta se videla zadnjikrat z bratom komaj par trenutkov preje.

Kot sultan je Mehmed z neko posebno preudarnostjo in previdnostjo zasledoval politične razmere, kar so pripisovali bojazljivosti in slabosti, ki naj bi bili posledica dolgoletne ječe. V resnici pa je spoznal, da si Turki žele sultana, ki bo zvest ustavi, a ne da bi iskal političnega vpliva. Zato se ni vmešaval v prave državne zadeve in se je zadovoljeval s tem, da je v polni meri izpolnjeval druge vladarske dolžnosti.

V zasebnem življenju je sultan zelo preprost in ne mara za dvorski sijaj. Vstaja zgodaj in začenja takoj svoje delo. Dočim je Abdul Hamid važne spise puščal po cele mesece nerešene, jih vrača Mehmed še isti dan rešene s svojim podpisom vladi. V svojem prostem času se izprehaja po vrtovih svojega dvorca ali pa se zabava s ptiči, ki jih ima zelo rad. Tupatam se pelje tudi v cesarski dvorec Bahmudži, kjer ostaja po celo popoldne, vesel, da se je za nekaj časa iznebil dvornih cerimonij. Pogostoma se vozi v spremstvu svojih tajnikov na jahti po Bosporu, ki mu tudi ob tej priliki dajó v podpis državne akte. Zelo točen je v vršenju svojih verskih dolžnosti in moli redno petkrat na dan. Njegova okolica hvali njegovo dobroto in prijaznost, kar se kaže tudi v njegovi darežljivosti. Dasiravno je njegova civilna lista za polovico manjša, nego je bila bratova, namreč 480.000 K na mesec in 1,200.000 K na leto za potne stroške, vendar pa vedno ustanavlja večje podporne zaklade in izdaja velike svote za nagrade in darove.

Posebno skrb posveča sultan vojaštvu in mornarici ter je navdušen prijatelj vojaštva. Čestokrat je prisostvoval vojaškim vajam, ki jih je vodil von der Goltz-paša. Kedar ogleduje posamezne čete in jih nadzoruje, kaže največje zanimanje za vsako posameznost. Sam poskuša hrano, ki jo dobivajo vojaki, in si daje pokazati in pojasniti njihovo opremo v vseh delih.

Maksimalne cene žitu in moke na Primorskem.

»Zakonik in ukaznik za avstrijsko ilirsko Primorje« priobčuje v svoji včeraj, 7. t. m., izdani številki sledeči

razglas ces. kr. namestništva

z dne 7. decembra 1914, štev. Gew. III. — 1704/37-14,

s katerim se določujejo največje cene za veliko trgovino z žitom in moko.

V izvršitev ministerijalne naredbe z dne 28. novembra 1914, drž. zak. št. 325, se določuje za Primorsko za veliko trgovino sledeče cene:

A. Za žito.

Za met.-cent pšenice od 76 kg hektol. teže . . . . . K 42.50
za met.-cent rži od 70 kg hektol. teže . . . . . K 35.50
za met.-cent ječmena . . . K 31.—
za met.-cent turščice izključno cinkvantin in bela turščica (naravno suhe ali umetno posušene . . . . . K 26.—

Ako teža hektolitra pšenice znaša več ali manj ko 76 kg, draži se, ozir. upade zgornja največja cena za vsaki polni kg hektol. teže za 20 vin. — Pri rži od več ali manj ko 70 kg po hektol. se draži ali upade največja cena za vsaki polni kg za 15 kg po met. cent.

Te priklade in odbitke se ne dopuščajo pa pri višji oziroma manjši teži od več ko 3 kg.

B. Za moko:

Pšenični gruščc in nežna pšenična moka za pečenje **K 71.20** po met.-cent;
pšenična moka za kuhanje **K 66.95** po met.-cent;
pšenična moka za kruh **K 49.90** po met.-cent;
pšenična moka jednovrstnega mlenja **K 51.85** po met.-cent;
ržena moka **K 48.05** po met.-cent;
ječmenova moka **K 48.90** po met.-cent;
koruzna moka **K 37.70** po met.-cent;

Te cene veljajo za kraj pogodbene dobave brez vreče proti gotovemu plačilu (netto per Kassa).

Največje cene za mešana mlenja ,katera se napravljajo v smislu §§ 3-5 ministerijalne naredbe z dne 28. novembra 1914, drž. zak. št. 324 iz predstoječih vrst moke, se preračunajo po odstotni razmeri za pomešanje porabljenih vrst moke.

Te najvišje cene veljajo od 10. decembra 1914 naprej.

C. kr. namestnik:
Hohenlohe l. r.

Domače vesti.

Za božič vojakom posadke Trsta in okolice. Gospa baronica Koudella je začela z nabiranjem božičnih darov za vojake posadke Trsta in okolice ter se v ta namen obrača do že toliko dokazane blagodušnosti prebivalstva, da podpre tudi to akcijo, ki gre za tem, da se napravi malo božično veselje tudi vojakom, ki so sicer daleč od bojišča, a vendar v težavni vojaški službi v tej vojni dobi. Darovi, došli v ta namen, se objavijo. Darove je pošiljati v villo Necker.

Brezplačno pošiljanje milosrčnih darov na urad za vojno preskrbovanje. Tvrdka C. H. Hirsch & C. na Dunaju se je izjavila pripravljeno, da bo vse milosrčne darove uradu za vojno preskrbovanje potom svojih podružnic in zastopstev v različnih mestih in krajih brezplačno odpošiljaja, s čemer je občinstvo omogočeno prihraniti vse poštne troške za take darove.

Novi tovorni parnik „Clara Camus". Tukajšnja podružnica korespondenčnega biroa nam javlja: Splavljenje tega novega parnika, ki bo ladja-sestra parnika „Caterina Gerolinich", se bo vršilo dne 10. decembra. Zgrajen je na račun družbe „Navigazione generale Austriaca — Geronilich & C.o v Trstu". Njega dolžina znaša 115 82 m, največa širina 15:85, srednja višina na straneh 8:48 m. Vse ladijno telo je iz Siemens-Martinovega jekla z dvema krovoma, gornjim in medkrovom. Nosilna zmožnost iznaša 7800 ton.

Vojnopoštne pošiljatve. C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo objavlja: 1. Zavitki za poljsko pošto smejo vsebovati razun opremnih predmetov in obleke tudi one jestvine, **ki niso podvržene kvarljivosti,** kakor prekajeno meso, suhe klobase, salame, trdi sir, kakao, čokolado, čaj konserve v pločevinastih škatljicah. Vrhu tega so dovoljene **cigare, cigarete in tobak.** — 2. Omot mora biti posebno trpežen. Za zavoj naj se tedaj uporabi povoščeno platno, nepremočno blago ali čvrsti leseni zaboji. — 3. **Naslov mora biti točen, pravilen in napisan ali pričšit na sam omot.** Prepovedano je rabiti za naslov papirnate zastavice ali lističe. Na zavitku levo zgoraj ali na strani naj se napiše ime in bivališče pošiljatelja, desno zgoraj pa naj se pripiše »Feldpost«. Naslov prejemnika naj vsebuje: ime, priimek, šaržo, vojaško četo, pododdelek in kot določni kraj poljsko pošto s pravilno številko. **Prepis točnega naslova je treba djati v zavitek.** — 4. Zavitki za poljsko pošto se sprejemajo samo na **lastno odgovornost pošiljatelja.** Ni dopustno navesti povzetni znesek, zahtevati ekspresno dostavitev, dostavitev v lastne roke, zahtevati povratnico in podobno, enako ne navesti vrednost. **Nikakor naj se ne pridevajo predmeti posebne vrednosti ali gotov denar.** Za izgube ali primanjkljaje se ne plača nikakšna odškodnina. — 5. Poštno spremnico je treba spisati v redu in pri tekstu »cena« pripisati »Auf eigene Gefahr (na lastno odgovornost)«. Na odrezku poštne spremnice je navesti le ime in bivališče pošiljatelja. **Pismena poročila na odrezku so nedopustna,** ker poštna spremnica ne pride v naslovljenčeve roke. Nasprotno se v pošiljko namesto naslovnega lističa lahko vložijo pisma s popolnim naslovom prejemnika. — 6. Zavitki za poljsko pošto se morajo frankirati. Za vsaki zavitek je treba plačati enotno pristojbino 60 vinarjev v znamkah, ki se prilepijo na poštno spremnico. — 7. Zavitki poljske pošte, ki so postali iz kateregakoli vzroka nedostavljivi, napačno naslovljeni ali pa taki zavitki, katerim je naslov odpadel in ki ga nimajo pridjanega, se ne pošiljajo nazaj, marveč razdeli njih vsebino poveljništvo oddelka med potrebno moštvo. Odpošiljatelj nima nikakršne pravice do odškodnine.

O ranjenih odnosno bolnih vojakih. V pomožno bolnišnico v zavodu »Avstro-Amerikane« so bili včeraj sprejeti Anton Frfolja od 27. domobranskega pešpolka, Anton Ferluga od 5. domobranskega pešpolka, Oskar Berti tudi od 5. domobranskega pešpolka ter črnovojniki Anton Scheiber, Josip Feresin in Emil Svardi. Odpuščeni so pa bili Ferdinand Supp od 47. pešpolka, Anton Rojec od 4. domobranskega pešpolka n črnovojnik Josip Maldini.

Sodelujoče osobje „Dramatičnega društva" v Trstu naj se zbere **danes** ob 4. popoldne v gledališki dvorani „Narodnega doma".

Tržaški deželni odbor NDO. sklicuje za četrtek 10. t. m. ob 8. zvečer **redno odborovo sejo. Odborniki so naprošeni, da se je udeleže polnoštevilno.**

Podružnica NDO. pri Sv. Ivanu. Vabljeni so vsi zaupniki in člani podružnice na pogovor, v petek, 11. t. m. v prostorih „Nar. doma" pri Sv. Ivanu.

Zaradi grozne draginje. Slabi časi so nastopili. Izredne razmere, v katerih živimo, zahtevajo od vsakega državljana marsikako žrtev, ki jo pa vsak pošten državljan tudi rad in celo z navdušenjem doprinese za blagor domovine. Največja žrtev med vsemi je pa ona, ki jo zahteva vsled teh izrednih razmer nastala draginja. Podražil se je krompir, podražil se je fižol, podražilo se je olje, podražil — in grozno — kruh, podražil se je celo riž (minoli četrtek si ga še dobil po 48 stotink kg, a naslednji dan, v petek, si ga moral plačati po 64 stotink kg. Podražilo se je pa — seveda — tudi meso. Glede podraženja mesa naj povemo sledečo anekdoto: Nek učitelj v šoli ob uri prirodopisa razlagal učencem, da se sploh živali delijo na one, ki žive od zelišč in one, ki žive od mesa: prvim da se pravi travojedi in drugim mesojedi. Nato je pa vprašal nekega učenca, ki je bil jako raztrešen, kako da se pravi onim živalim, ki jedo meso, nakar je vprašani učenec odgovoril: „Gospoda, ki ima mnogo denarja!" — Sedaj naj pa povemo še konkreten slučaj, ki se je pripetil snoči, in ki je vsekakor tudi posledica podraženja mesa: 30-letni mehanikar Anton Kastelic, ki stanuje v ulici Sv. Marka štev. 43, je prišel snoči lačen domov. Žena mu je bila napravila za večerjo koščck mesa, a ko je Anton zagledal ta košček mesa, je žalostno rekel ženi: „Kaj, za tako lačnega človeka, kakor sem jaz sedaj, pa daš za večerjo tako majhen košček mesa.... in še pri tem je polovica kosti!" — „Ne morem pomagati, dragi Tone! — je rekla žena. — Saj veš, kako drago je sedaj meso!" In Tone, dobra duša, je sklenil, da si bo pomagal s tem, da bo skušal pojesti tudi kost. Res je skušal, a ni šlo: kost mu je obtičala v grlu in zadušil bi se bil, da ga niso pravočasno odvedli na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik potegnil kost iz grla.

Pretep zaradi nerabljene harmonike. V ulici della Punta del Forno stanujoča prostitutka Ana Beletićeva ima harmoniko, in na to harmoniko je hotel snoči svirati 27letni težak Josip Filiberti, ki stanuje v ulici dele Beccherie štev. 9. Obrnil se je torej do Beletićeve in jo prosil, naj mu dá harmoniko za dober četrt ure. Beletićeva je bila takoj razpoložena vstreči Filibertijevi želji, a zahtevala je, naj ji da za to krono, in sicer naj plača naprej. Filiberti je rad plačal krono in Beletićeva mu je dala harmoniko. Ker pa je bil Filiberti preveč pijan, ni mogel svirati: skušal je nekaj časa, a ko je uvidel, da je ves njegov trud brezuspešen, je odložil harmoniko in zahteval od Beletićeve, naj mu vrne moreš svirati. Ti si mojo harmoniko Beletičeva pa je bila popolnoma nasprotnega mnenja: »Meni nič mari — je rekla Filibertiju — če si ti nocoj tako pijan, da ne moreš svirati. Ti so mojo harmoniko natezal in zato ostane krona meni!« Filiberti je pa skočil pokoncu in začel vpiti, da hoče krono nazaj, dočim je Beletićeva še bolj vpila, da mu krone ne vrne. Slednjič je Filiberti pograbil neko steklenico in udaril ž njo Beletićevo po desni roki ter jo ranil do krvi. Nato je pa pobegnil, a na stopnjicah je naletel na tri mladeniče, katerih eden ga je lopnil po glavi. Pol ure pozneje je Filiberti na ulici zopet srečal one tri mladeniče in to pot potegnil iz žepa revolver in ustrelil proti njim, ne da bi koga zadel. Oni trije mladeniči, ki so Filibertija prav dobro poznali, so nato pozvali redarja ter mu povedali ves dogodek; redar je pa poiskal Filibertija in ga aretiral.

V slabe roke je zaupal denar. Neki gospod, ki ni hotel povedati svojega imena, je dal snoči aretirati 31letno prostitutko Lindo Lindsteinerjevo, ki stanuje v ulici del Fortino. Omenjeni a neimenovani gospod trdi namreč, da je Lindi v kavarni »Al Fedel Triestino« izročil 20 kronski bankovec v svrho, da mu ga hrani. Ko se je pa poslovil od nje in zahteval nazaj denar, je Linda tajila, da bi ji bil kaj izročil. Na policiji so pa razne osebe, ki so se tudi nahajale v rečeni kavarni potrdile, da so videle na lastne oči, ko je oni gospod izročil Lindi bankovec za 20 kron.

Lačen pes. Iz Šute pri Komnu je včeraj popoldne ob treh prišel na zdravniško postajo v Trst 19letni lepo rejeni trgovski pomočnik Anton Della Schiava. Ko ga je zdravnik vprašal, kaj da želi, ni vedel Tonček prvi hip, kaj naj bi odgovoril. Slednjič je pa pokazal zdravniku oni del telesa, na katerem imamo navado sedeti in tu je zdravnik konstatiral dve precejšnji rani.

— Kako ste pa to dobil? — ga je vprašal zdravnik.

— Pes me je ugriznil! — je odgovoril Tonček, nakar je zdravnik pripomnil:

— Bil je gotovo lačen!

Zdravnik je nato Tončku izžgal rani ter mu ju tudi obvezal.

Umrli so: Prijavljeni **dne 6. t. m. na mestnem fizikatu: Melcher Matilda, 4 mesece, ulica Edmondo de Amicis štev. 12; Vekjet Marija, 3 mesece, Škedenj štev. 269; Meneghello Angel, 57 let, ulica A. Canova štev. 22; Weiss Ivan, 42 let, ulica Chiozza štev. 63. — Prijavljeni dne 7. t. m. na mestnem fizikatu: Boškijan Ana, 75 let, ulica del Tintore štev. 1; Pitar Karel, 17 let, Čarbola zgornja štev. 237.**

Darovi.

— V počeščenje spomina pok. g. Antona Posege v Gorici daruje rodbina Nachtigallova ženski podružnici CMD. K 6. Denar hrani uprava.

Vesti iz Goriške.

Pogreb g. Posege. Lepo število prijateljev pokojnega g. Posege se je zbralo v nedeljo pred hišo žalosti, da izkažejo zadnjo čast blagemu ranjkemu. Med drugimi smo opazili namestništvenega svetnika g. Rebeka, komisarja za agrarne operacije dr. Baltiča, nadsvetnika in dež. poslanca Rutarja, prvega državnega pravdnika g. Jegliča, večje število slovenskih odvetnikov ter mnogo drugih pokojnikovih prijateljev. Na Katarinijevem trgu so zapeli člani Pevskega in glasbenega društva v Gorici staro a vedno lepo pesem »Na grobeh«.

Manifest v Gorici. Pod tem naslovom je izšla v soboto v »Edinosti« notica, ki zahteva precejšnjo korekturo, če ne tudi obsodbo. V tej notici se nekako namiguje, da je storila realna gimnazija (zamolči se pa, da je to nemška realna gimnazija) ob priliki proslave padca Belgrada svojo polno dolžnost, ne pa tudi realka. Da ni bilo pri sprevodu nobenih realčnih profesorjev, da je bil radi tega nered in da se ni dal primerjati prvi del sprevoda, ki ga je zastopala c. kr. (nemška) realna gimnazija z drugim, ki je bil zastopan od realke, tako pravi notica. Na vsej stvari pa je zelo malo resnice, če je je sploh kaj. Vsak sprevod po mestu je v začetku popolnejši, ko na koncu, to je stara resnica. Ravno tako stara pa je tudi ta, da se ne uvrste profesorji pri takih obhodih nikdar na koncu. Kritika je torej več ko odveč. Razjasnjeno pa ni nekaj drugega. Kako to, da neznanega dopisnika tako zelo bode v oči realka, ali so bili za opis notice merodajni kaki drugi, kot se nam zdi gotovo ne najbolj čedni motivi in ali je celo hotel neznani dopisnik porabiti patrijotično prireditev za osebne namene. Te sumnje je splošno rodila notica in na te sumnje pričakujemo tudi odgovora. Končno pa želimo pojasnila tudi v tem, da je bilo pri omenjenem sprevodu dijakov na gimnaziji prepovedana vsaka slovenska beseda. Še to odredbo naj vzame pod svoje kritično steklo pisatelj notice »Manifest v Gorici«.

Ni bilo tako nedolžno v nedeljo po noči, kakor to opisuje »L'eco del Litorale«. Na več krajih in ne le na enem, so bili napadeni Slovenci od večje čete in sicer ne samo tisti, ki so kot naborniki peli slovenske pesmi, temveč tudi čisto mirni pasanti. Tako se je zgodilo nasproti Ribjega trga, **kjer je bil napaden neki okoličan, vržen na tla, mu odvzet klobuk in zlomljen dežnik. Še lepše so se pa godile po Gosposki ulici, kjer so Italijani najprej nahrulili Slovence, ih potem napadli**

— Z ozirom na splošni položaj se vzdržimo ostrih besedi, posebno ker je nedeljsko napadanje Slovencev osamljeno in ker vemo, da so bili napadalci po večini le renegati iz najnižjih slojev. Zahtevamo po zato z vso odločnostjo, da poskrbe merodajni krogi, da se taka barabstva ne ponove in da dobe napadeni popolno zadoščenje!

V Dornbergu so nabrali za božičnico za slovenske vojake 97. polka 60 kron, katere so darovali: Rodbina Bizjakova K 5.— in škatlo čajnega peciva; g. župnik Lavrenčič K 5.—; g. A. Luznik K 5.—; gdč. Zora Kerševani K 4.—; rodbina Šinigoj Josip 120 K 4.—; rodbina Šinigoj, drejevi, K 2.—; g. Lorenc Šinigoj, stražmojster v pokoju, K 2.—; gospa Milka Golja K 2.—; g. Mrevlje Josipina K 2.—; g. Marija Roje K 2.—; gdč. Doplihar Ljudmila K 2.—; g. Saksida Anton K 2.—; g. Josipina Bric K 1.—; gdč. Jožica Saksida K 1.20; g. Josip Saksida, organist K 1.—; g. Ivan Lah, gostilničar K 1.—; g. Plahuta Andrej K 1.—; g. Baša Alojz K 1.—; g. Ivan Budin K 1.—; g. Furlani Angela K 1.—; g. Bric Metoda K 1.—; gdč. Dugar Marica K 1.—; g. Cotič Josipina K 1.—; g. Pahor Anton K 1.—; gdč. Marica Vodopivec 80 vin.; g. Katarina Zorž 80 vin.; g. Kavčič Jožef, Tabor 60 vin.; g. Kavčič Anton 60 vin.; g. Budilna Amalija 60 vin.; g. Ravnar Jožef 50 vin.; g. Lizak Janez 50 vin.; g. Vodopivec Ana 40 vin.; Čolar Janez, Tabor 40 vin.; g. Šinigoj Frančiška, Tabor 40 v; g. Pelicon Katarina 40 vin.; g. Vodopivec Tereza 40 vin.; g. Furlani Marija 40 vin.; g. Šinigoj Frančiška 196 40 vin.; g. Šinigoj Jernej 40 vin., g. Pelicion Jožef 40 vin.; g. Vodopivec Anton 40 vin.; g. Harej Franc 40 vin.; g. Saksida Anton 40 vin.; gdč. Zorž Josipina, Tabor 30 vin.; g. Lah Jožef 30 vin.; g. Lah Marija, Tabor 20 vin.; g. Kovačič Franc 20 vin.; g. Vodopivec Franca 20 vin.; g. Kaučič Franca 20 vin.; g. Vodopivec Frančiška 20 vin. — Denar je bil odposlan v nabiralnico darov vojnega oskrbovalnega urada za slovenski del v Gorici.

Listnica uredništva.

G. A. N., Prosek. — Vaše pismo smo izročili Kmetijski družbi, da ukrene potrebno.

CEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) **se nahaja ulici delle Poste štev. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.**

10 % čistega dobička daje Ciril-Metodovi družbi knjigarna GORENJEC & Co., ulica Caserma štev. 16 (zraven kavarne Commercio).

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Dve postelji z žimnicami se prodaste za K 86·—. Vsc novo. — Ulica Dante Alighieri 12, vrata 1, 1236

Plesna šola in vaje vsako nedeljo od 3—9 v Trgovskem društvu, ulica S. Francesco štev. 2. 1287

Pet mladih molznih krav najboljših pasem (Oberinthal), prodajo se radi vojne po ceni. Pojasnila daje upravitelj inseratnega oddelka Edinosti. 4014

Učiteljica vijolina z absolviranimi študijami, vešča slovenščine, podučuje. Ulica Stadion št, 9, III. nad., levo, vrata 11 od 4 do 6 popoldne. 1233

Meblovana soba se odda takoj gospodu ali gospici. - Uhod prost. Ulica Solitario 16, vrata 22. 1234

Zeleno milo stot. 66. Stisnjeno rumeno stot. 78. Sveče znamke Royal 500 gramov stot. 68, Milo glicerin kilogram K 1·68. — LEVY & Comp., Trst, Telefon št. 21-19. 1227

Osmica je odprta v Rocolu št. 882 (zadej novih vojašnic). Se priporoča F. Cink. 1254

Pertot, urar, ulica Stadion št. 26!! 1209

Dve postelji vzmetf, nove žimnice K 86. — Popolna spalna soba z žimnicami K 290. Via Fonderia 12, I. 23168

Tiskarna „Edinost" v Trstu

vpisana zadruga z neomejenim poroštvom

VABILO
na
VI. redni občni zbor
ki se bo vršil
v torek, 22. decembra 1914
ob 7 zvečer v pisarni odvetnikov Dra. Gustava Gregorina in Dra. Edv. Slavika (ulica Vienna štv. 10, I. nadst.)

Dnevni red:

1. Predloženje letnih računov.
2. Predlogi o razdelitvi čistega dobička in sklepanje o tem.
3. Volitev načelništva.
4. Slučajnosti.

OPOMBA. Ker je bil občni zbor sklican z istim dnevnim redom na 6. julija t. l. nesklepčen, bo gornji občni zbor v smislu zadružnih pravil sklepčen ob vsakem številu navzočih zadružnikov.

Načelništvo.

Zdravnik
Dr. Just Bačar
se je vrnil
ter ordinira zopet v Gorici
Via Tre re štev. 9

HOLLAND-AMERIKA LINIE
TRST - ROTTERDAM - NEW-YORK
REDNA TEDENSKA PLOVBA ROTTERDAM - NEW-YORK
Odhodi iz Rotterdama vsako soboto. — Posebni odhod: **5. januvarja 1914** odpluje iz Genove direktno v New-York veliki parnik
„ROTTERDAM"
Za ta odhod se sprejmejo le potniki I. in II. razreda. - Natančnejša pojasnila pri
Podružnici: HOLLAND - AMERIKA - LINIE, ravnatelj JOSIP SKERL
TELEFON štev. 135/VI. **Piazza Nicolò Tommaseo št. 2.** Brzojavke „HASM - TRST".

Žrebanje že jutri, dne 9. decembra 1914.
XXXI. kr. ogr. državo. dobrodelna loterija
GLAVNI DOBITEK kron 200.000.

Skupni dobitki K 475.000 v gotovini.						SREČKA STANE KRON 4.			
1 glavni dobitek				kron	30000	10	dobitkov po K	250	kron 2500
1 „	„			„	20000	20	„ „	200	„ 4000
1 „	„			„	10000	40	„ „	150	„ 6000
1 „	„			„	5000	100	„ „	100	„ 10000
5 dobitkov po 1000 K				„	5000	200	„ „	50	„ 10000
5 „ „ 500 „				„	2500	2500	„ „	20	„ 50000
						12000	„ „	10	„ 120000
						14885 dobitkov		Skupno . kron	475000

Žrebanje se vrši neprekinjeno dne 9. decembra 1914. — Srečka stane 4 krone. Srečke se dobivajo pri c. kr dohodarstvenem loterijskem ravnateljstvu v Budimpešti (Hauptplatz) in pri c. kr. loterijskem ravnateljstvu na Dunaju. Vrhu tega se dobijo srečke pri davčnih, poštnih in carinskih uradih, kakor tudi na vseh železniških postajah, v menjalnicah in tobakarnah Ogrske, kakor tudi avstrijskih kronovin. Na željo se dopošljejo načrti zastonj in poštnine prosto. **Kr. ogr. rodarstveno loterijsko ravnateljstvo.**

PODLISTEK

Madame Bovary

Roman. - Spisal Gustave Flaubert.

Za svoj rojstni dan je dobil v dar zelo lepo črepinjo v svrho frenoloških študij, ki je bila opremljena s številkami in z modrimi črtami. Kupil mu jo je pisar, ki je razuntega zelo pogostoma izvrševal v Rouenu naročila za Karla. Ker so prišle tedaj vsled nekega zelo znanega romana v modo kakteje, je prinesel eno tudi gospej Bovary.

Ema je dala napraviti pred svojim oknom desko z malo ograjo, na katero je postavila svoje cvetlične lonce, in tudi on je storil isto na svojem oknu, takv, da sta se lahko vsakikrat videla, kadar sta zalivala cvetice.

Še neko drugo okno v vasi je bilo večkrat zasedeno, namreč okno gospoda Binet, ki je ob nedeljah od jutra do večera, ob delavnikih popoldne in ob lepem vremenu kazal skozi šipe svoj suhi obraz, kadar je sedel pri svoji stružnici, katere ropot je segal do »zlatega leva«.

Nekega večera, ko se je vrnil Leon domov, je našel v svoji sobi lepo odejo iz baržuna in volne, vezano z lepimi cveticami na temnem dnu. Poklical je gospoda in gospo Homais, Justina, otroke, kuharico, in je o tem pripovedoval celo svojemu šefu. Vsi so hoteli videti odejo. Čemu je zdravnikova soproga poklanjala pisarju darove? To je vzbujalo pozornost in vsi so smatrali za gotovo, da ima ž njim razmerje.

Tudi niso mogli dvomiti o tem, kajti vsem je javil o njeni lepoti in duhovitosti, tako da je Binet nekoč odvrnil jezno: »Kaj meni to mar? Jaz ne pripadam njeni družbi!«

Leon si je belil glavo, kako bi ji razkril svojo ljubezen; ker se je pa še vedno obotavljal, boječ se, da ga zavrne in ker se je bal svoje plašnosti, je večkrat jokal iz obupa in iz hrepenenja. Slednjič je storil trden sklep. Pisal je pisma, ki jih je zopet raztrgal, si določil gotov dan, ki ga je potem zopet odložil. Večkrat se je napravljal na pot, da bi ji vse priznal; toda ko je stal pred njo, je izgubil pogum in je bil zadovoljen, če ga je Karel povabil s seboj h kakemu bolniku in če je smel ob tej priliki v naglici pozdraviti Emo. In tako je odlašal od dneva do dneva.

Ema ni premišljevala o tem, če jo Leon ljubi. Menila je, da mora priti ljubezen kakor nevihta v poletni vročini. Razriti mora življenje do dna, potegniti za seboj voljo, kakor veter jesensko listje in strmoglaviti srce v prepade. Ni vedela, da se nabira deževnica na ravnih strehah v jezera, če je zamašena odvajalna cev, in še dolgo časa bi bila živela v tej varljivi gotovosti, če bi ne bila nekega dne naenkrat zapazila v zidu nevarno razpoko.

(Dalje.)